

Защо децата обичат (умерено) страшни истории?

Новини | Наука | Култура | на 30.10.2024 06:59 | от Константина Василева-Славейкова

Защо говорим за това?

Много деца по света се забавляват и дори сами избират да четат, слушат и гледат страшни истории. Разказваме ти за любопитните причини за това.

Откакто съществуват приказки за деца, в тях винаги е имало по някой страшен герой. Много деца са отраснали с истории за злата кралица, която дава отровна ябълка на Снежанка, или битката на Крали Марко с някоя страшна ламя. Ян Бибиан се сприятелява с дяволчето Фют, а Роалд Дал разказва как едно момче и баба му се сблъскват с разни безобразни вещици.

Защо страшните неща са интересни?

Датският изследовател Матияс Класен и много други учени живо се интересуват защо децата и възрастните обичат страшни книги и филми. Дори има специални "страшни стаи", където с грим, декори и звукови ефекти уж изскачат духове, таласъми и други страшни неща. Защо хората сами избират да се страхуват?

Страхът е емоция, а силните емоции привличат, вълнуват и забавляват дори когато не са съвсем положителни. Има и нещо повече. Смята се, че умереният страх дори ни учи как по-добре да **регулируем (управляваме) емоциите си**. Гледайки как героите се справят с трудни ситуации, ние се учим от опита им. Така следващия път, когато чуем подобна история, се страхуваме по-малко. За мозъка това е като **безопасна симулация**: представяш си нещо и тренираш реакциите си.

Всичко това помага само ако в края на историята страхът е преборен. Никое дете не би харесало приказката за Синята брада, ако девойката не бе спасена от братята си. Старицата в гората се опитва да изяде Хензел и Гретел, но важното е, че те я надхитряват. Смелият юнак накрая побеждава ламята. Ловецът измъква Червената шапчица от корема на вълка. Магията на злия магьосник или Баба Яга се разваля. Посланието е, че доброто тържествува. Има надежда и хората преодоляват дори много трудни и страшни моменти. Често има и други поуки за децата: да не говорят с непознати, да не са лакоми, да не лъжат.

Важно е историята да е само умерено страшна!

Доста е важно **страхът да е умерен и съобразен с характера и възрастта на детето**. Чудовище, което е забавно за по-смело голямо момче на 8 години, може да е ужасяващо за дете на три. С времето се променят и разбиранията на хората какво е прекалено страшно. Оригиначните приказки на Братя Грим биха докарвали кошмари на всички днешни деца (и родителите им). Те са много по-жестоки и тъжни от версиите, които са достигнали до нас днес.

Много важно е страхът да се обсъди. Нужно е възрастните да обяснят, че вещицата или чудовището под леглото не са истински. За възрастните това е очевидно, но не и за децата. Без обяснение страшните истории могат наистина да разстроят малките деца и да причинят кошмари. Най-добре обясни страшното с добър пример: "Злата вещица беше ужасна. Тя не е истинска, но винаги може да се поучиш от смелото държание на Дороти в "Магьосникът от Оз!".

Някои от любимите истории със страшни герои (вещици, ламии, таласъми, пирати) на децата на всякакви възрасти:

- Класическите приказки за деца: от български народни приказки до историите на Братя Грим
- "Ян Бибиан" от Елин Пелин
- "Островът на съкровищата" от Робърт Луис Стивънсън
- "Вещиците" от Роалд Дал
- "Където бродят дивите неща" от Морис Сендак
- "Коралайн" от Нийл Геймън
- Книгите за Хари Потър от Дж. К. Роулинг

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/5088-zashto-detsata-obichat-umereno-strashni-istorii](http://book/5088-zashto-detsata-obichat-umereno-strashni-istorii)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

